

JAHON MAMLAKATLARI TA'LIM TIZIMINING INTEGRATSIYALASHUVI

*University of management and
Future technologies universitetining
Pedagogika va psixologiya talabasi
Qilichova Odina*

Annotatsiya

Ushbu maqolada jahon mamlakatlari ta'lim tizimining integratsiyalashuvi jarayoni, uning mazmun-mohiyati, xalqaro ta'lim siyosati va global hamkorlikning ahamiyati tahlil qilingan. Integratsiya ta'lim sifatini oshirish, tajriba almashish va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashda muhim rol o'ynashi yoritilgan.

Kalit so'zlar: integratsiya, ta'lim tizimi, globalizatsiya, xalqaro hamkorlik, innovatsiya, akademik mobillik.

Abstract

This article analyzes the integration of education systems in world countries. It discusses the importance of global cooperation, educational innovation, and academic mobility in improving the quality of education and training competitive specialists. The study also outlines Uzbekistan's integration into the global education system.

Keywords: integration, education system, globalization, international cooperation, innovation, academic mobility.

Kirish

XXI asrda dunyo ta'lim tizimida global o'zgarishlar yuz bermoqda. Texnologik taraqqiyot, raqamli o'qitish, xalqaro hamkorlik va akademik almashinuvlar natijasida ta'lim tizimlari o'zaro yaqinlashib bermoqda. Bu holat "ta'lim integratsiyasi" tushunchasini shakllantirdi. Integratsiya — bu turli mamlakatlarning ta'lim tizimlarini umumiy standartlarga moslashtirish, o'quv dasturlarini uyg'unlashtirish va diplomlarni o'zaro tan olish jarayonidir. Bugungi kunda har bir davlat o'z ta'lim tizimini jahon ta'lim makoniga moslashtirishni maqsad qilmoqda. O'zbekiston ham bu jarayonning faol ishtirokchisiga aylanib, xalqaro dasturlar va qo'shma oliy o'quv yurtlari orqali ta'limda integratsiyani chuqurlashtirmoqda.

Jahon ta'lim tizimining integratsiyalashuvi mohiyati. Ta'lim integratsiyasi — bu xalqaro miqyosda ta'lim jarayonini uyg'unlashtirish, yagona me'yorlar asosida kadrlar tayyorlash tizimini yaratishdir. Ushbu jarayon Bolonya deklaratsiyasi (1999-yil) asosida Yevropa mamlakatlarida boshlangan va keyinchalik butun dunyo miqyosiga yoyilgan. Integratsiya orqali talabalar turli davlatlarda o'qishni davom ettirish, malaka oshirish va ilmiy izlanishlar olib borish imkoniyatiga ega bo'lishmoqda. Bu esa ta'lim

sifatining oshishiga, tajriba almashinuviga va xalqaro miqyosda raqobatbardosh kadrlar tayyorlanishiga xizmat qilmoqda.

Integratsiyaning asosiy yo‘nalishlari. Jahon ta’lim tizimida integratsiya quyidagi yo‘nalishlarda amalga oshirilmoqda: Akademik mobillik: talabalar va professor-o‘qituvchilar almashinuvi. Xalqaro dasturlar: Erasmus+, Bolonya jarayoni, Tempus, UNESCO loyihalari. Kredit-modul tizimi: o‘qish natijalarini xalqaro darajada tan olish. Raqamli ta’lim: onlayn o‘qitish va xalqaro elektron platformalar orqali o‘qish imkoniyati. O‘zbekiston ta’lim tizimida integratsiya jarayoni. O‘zbekiston ta’lim tizimi so‘nggi yillarda xalqaro standartlarga mos ravishda modernizatsiya qilinmoqda. Xorijiy oliy o‘quv yurtlari bilan hamkorlikda qo‘shma fakultetlar ochildi, xorijiy o‘quv dasturlari joriy etildi. Masalan, Turin politexnika, Webster, Yodju, MISIS, MDH davlatlari bilan hamkorlikda ishlovchi o‘quv muassasalari buning yaqqol misolidir. Bundan tashqari, o‘qituvchilar malakasini oshirishda xalqaro treninglar, grantlar va onlayn kurslar keng yo‘lga qo‘yilmoqda. Integratsiya jarayoni nafaqat ta’lim sifatini oshiradi, balki yosh avlodni global mehnat bozorida raqobatbardosh kadrlar sifatida shakllantiradi.

Xulosa: Jahon mamlakatlari ta’lim tizimining integratsiyalashuvi bugungi kunning zaruriy talabidir. Bu jarayon ta’limni xalqaro darajada uyg‘unlashtiradi, ilmiy va madaniy aloqalarni mustahkamlaydi. O‘zbekistonning jahon ta’lim makoniga qo‘shilishi orqali yangi imkoniyatlar, ilg‘or tajribalar va zamonaviy innovatsion g‘oyalar milliy ta’lim tizimiga tatbiq etilmoqda. Integratsiya — ta’lim sohasida barqaror rivojlanish va inson kapitalini yuksaltirishning eng muhim omilidir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Xaydarov. S.A. (2025). Oilaviy tarbiyada va maktab tarbiyasida yuzaga keladigan risklar. 16-son. 9-11.
2. Хайдаров С. (2024). Spiritual influence on child education in families. Web of Teachers: Inderscience Research. 2 (11). 203-205.
3. Хайдаров С. (2025). Oilalarda farzand tarbiyasiga ruhiy ta'sir etkazish. Modern Education and Development. 3 (17). 23-27.
4. Khaydarov S.A. (2025). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. Modern Education and Development. 3 (17). 28-33.
5. Xaydarov S.A. (2025). Ijtimoiy-gumanitar fanlarda raqamli metodlardan foydalanish yo‘llari. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 2(1). 91-94.
6. Xaydarov S.A. (2025). Yoshlarda vatanparvarlik hissini tarbiyalashda Boburnoma asariga ishlangan miniatyuralarning ahamiyati. Til va adabiyot.uz. 2.11-12.
7. Khaydarov S.A. (2025). On analysis of family factors and social creativity issues in the study of the psychological portrait of educational institutions' leaders. Tuijin Jishu/Journal of Propulsion Technology ISSN: 1001-4055 Vol. 46 No. 2.
8. Xaydarov S.A. (2025). Pedagogik risklarni boshqarishning nazariy asoslari va globallashtirish jarayonidagi ahamiyati. 3 (9). 261-265.